

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **S. R.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 00 Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 30. 3. 2015, č. j. MV-166316-3/SO-2014,

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci a obsah rozhodnutí žalovaného

[1] Včas podanou žalobou žalobce napadl v záhlaví označené rozhodnutí žalované (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále též „prvostupňový správní orgán“) ze dne 18.11.2014, č.j. OAM-15875-38/PP-2013. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu na území ČR pro nesplnění

podmínky uvedené v § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „ZPC“).

[2] Žalobce podal dne 11.12.2013 žádost o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 ZPC, přičemž v žádosti dále vyznačil: „*rodinný příslušník obč. CZE - § 15a/3 písm. a) bod 2. z.č. 326/1999 Sb.*“. Prvostupňový správní orgán zamítl žádost žalobce dne 26.3.2014, z důvodu nesplnění zákonných podmínek, avšak k odvolání žalobce žalovaná toto rozhodnutí zrušila. Prvostupňový správní orgán věc znovu projednal a dne 18.11.2014 opět zamítl žádost žalobce pro nesplnění zákonných podmínek uvedených v § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a ZPC, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU, a proto ustanovení ZPC o rodinných příslušnících občana EU na něj nelze ve smyslu § 15a vztáhnout.

[3] Žalobce se proti novému prvostupňovému rozhodnutí správního orgánu opět bránil odvoláním. V něm především uvedl, že prvostupňový správní orgán použil jako výkladovou pomůcku Směrnici č. 2004/38/ES, ačkoliv se tato Směrnice na žalobce a jeho strýce nevztahuje, neboť strýc je přímo občanem ČR a nikoliv občanem jiného státu EU. Žalobce je tedy rodinným příslušníkem občana ČR, konkrétně svého strýce podle § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. ZPC, protože se toto ustanovení vztahuje i na osoby, které žily ve společné domácnosti na území ČR, resp. podle bodu 2. téhož ustanovení ZPC, neboť je strýcem vyživovaný.

[4] Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítlá odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí správního orgánu potvrdila. V odůvodnění rozhodnutí popsala průběh řízení před prvostupňovým správním orgánem a dále konstatovala, že žalobce vykládá použitá ustanovení ZPC nesprávně.

[5] Žalobce k žádosti předložil k účelu pobytu prohlášení pana Y. M., že s jeho synovcem (žalobcem) žije ve společné domácnosti na adrese v, a to s ohledem na probíhající válku v Sýrii, kde žalobce byl obětí únosu a rodina ztratila veškerý majetek. Rodiče proto vyslali žalobce do ČR. Žalobce je po otci držitelem cestovního pasu Argentiny, kde však nemá žádné příbuzenstvo ani majetek. Dále byl doložen občanský průkaz pana Y. M. a výpis z matriky ověřený Ministerstvem zahraničních věcí v Damašku dne 8.1.2014 (podle výpisu je žalobce synem pana R. J., nar., a paní Y. N.,, přičemž matka žalobce je sestrou pana Y. M., nar.). Dne 12.2.2014 byl s žalobcem sepsán protokol o výsledku žadatele a s panem Y. M. protokol o svědecké výpovědi. Žalobce byl dále v řízení vyzván, aby doložil, že je rodinným příslušníkem občana EU, tento doklad však předložen nebyl (ve smyslu § 15a a § 87b odst. 2 ZPC).

[6] Ust. § 15a ZPC reaguje na články 2 a 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29.4.2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „Směrnice“), které jednak definují „rodinného příslušníka“ občana EU a dále usnadňují vstup a pobyt občana EU a jeho rodinných příslušníků na území členských států EU. Podle těchto ustanovení usnadňuje hostitelský členský stát vstup a pobyt ostatních rodinných příslušníků, kteří nejsou zahrnuti v definici „rodinného příslušníka“ ve smyslu čl. 2 bodu 2. Směrnice, nicméně jsou v zemích, z nichž pocházejí, osobami vyživovanými občanem EU nebo členy jeho domácnosti nebo

naléhavě vyžadují z vážných zdravotních důvodů osobní péči tohoto občana EU anebo jde o partnera, s kterým má občan EU řádně doložen trvalý vztah.

[7] V posuzovaném případě je uplatňováno postavení rodinného příslušníka občana EU z titulu sdílení společné domácnosti s panem Y. M., jenž je strýcem žalobce. Tato kategorie vztahu není rodinným vztahem, zakládajícím přímo postavení rodinného příslušníka občana EU ve smyslu Směrnice a ZPC, tento status nemůže být s ohledem na argumentaci uplatněnou žalobcem přiznán ani v případě vztahu obdobného vztahu rodinnému. Žalobce ve vlasti nežil s občanem EU (občanem ČR panem Y. M.) ve společné domácnosti. Dále nebylo prokázáno, že by žalobce byl občanem EU vyživovaný, ani že by byl odkázán na jeho péči. Proto bylo nadbytečné zabývat se splněním dalších zákonných podmínek, konkrétně, zda žalobce sdílí společnou domácnost s občanem EU.

[8] Bylo zcela na žalobci, aby prokázal, resp. doložil, že splňuje podmínky uvedené v § 15a ZPC. Žalobce byl prvostupňovým správním orgánem poučen o tom, kdo může být rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a ZPC, a rovněž byl vyzván k tomu, aby předložil doklad o tom, že je rodinným příslušníkem občana EU.

[9] K námitce žalobce, že se Směrnice na jeho případ nevztahuje, neboť strýc žalobce je přímo občanem ČR a nikoliv občanem jiného státu EU, který v ČR hostuje, žalovaná uvedla, že § 15a ZPC je důsledkem implementace komunitárního práva a pokud je v řízení před správním orgánem použit právní předpis, vydaný k provedení závazného předpisu Evropského práva (ZPC), je správní orgán povinen jej vyložit v intencích Evropského předpisu (Směrnice).

[10] Ve správním řízení nebylo tvrzeno ani doloženo, že by žalobce žil s panem Y. M. ve společné domácnosti v zemi původu žalobce nebo v jiné zemi ve smyslu § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. ZPC. Žalobce pouze uvedl, že strýc jeho rodinu v posledních letech pravidelně 1x ročně navštěvoval. Naposledy je v Sýrii navštívil asi před třemi lety, před vypuknutím občanské války, což do protokolu potvrdil i strýc. Existence společné domácnosti je tedy vázána na dobu bezprostředně předcházející vstupu na území hostitelského členského státu (ČR), tedy na dobu předcházející době, kdy je žádáno o připojení se k občanu EU.

[11] Žalobcem nebylo ve správním řízení ani prokázáno, že je „vyživován“ občanem ČR ve smyslu § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. ZPC. Podle čl. 3 odst. 2 Směrnice musí stav závislosti žalobce existovat v zemi, z níž přijíždí dotyčný rodinný příslušník, a to alespoň v době, kdy žádá o připojení se k občanovi EU, na něž je odkázán výživou. Žalobce do protokolu ze dne 12.2.2014 uvedl, že by rád zůstal v ČR a našel si práci, nyní pomáhá v práci svého strýce zadarmo. V Sýrii pracoval jako prodejce značkových oděvů. Je dospělý a schopný se o sebe postarat sám.

[12] U vyživované osoby musí být prokázána existence skutečné závislosti, tedy okolnosti, podle níž je materiální podpora rodinného příslušníka občana EU zajištěna občanem EU. Je třeba posoudit, zda rodinný příslušník občana EU s ohledem na své finanční a sociální podmínky potřebuje materiální podporu od občana EU tak, aby mohl v zemi původu nebo v zemi, ze které přichází, uspokojit své základní potřeby. Stav závislosti

vyživované osoby musí existovat v zemi, z níž přijíždí rodinný příslušník občana EU, a to alespoň v době, kdy žádá o připojení se k občanovi EU. Směrnice nestanoví minimální dobu trvání závislosti nebo hodnotu poskytované podpory. Nezbytnost materiální podpory může rodinný příslušník EU prokázat jakýmkoliv vhodným způsobem, nicméně pouhý závazek občana EU pečovat o rodinného příslušníka občana EU nemusí být považován za důkaz existence skutečné závislosti. Za důkaz skutečné závislosti uznal Soudní dvůr Evropské unie např. skutečnost, že občan EU vyplácí pravidelně po dlouhé období rodinnému příslušníkovi (potomkovi v přímé linii staršímu 21 let) peněžní částku, která je nezbytná pro uspokojení základních potřeb této osoby ve státě původu. Důkazní břemeno k prokázání skutečné závislosti leží na rodinném příslušníkovi občana EU.

[13] Ve věci byl zjištěn skutkový stav v souladu s § 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Z prvostupňového rozhodnutí plyne, z jakých podkladů bylo vycházeno a na základě jakých skutečností a úvah dospěl správní orgán k závěru, že žalobce není rodinným příslušníkem pana Y. M. podle § 15a ZPC. Ze zjištěných skutečností tak byl učiněn podle žalované správní závěr a žádost žalobce byla zamítnuta z důvodu nesplnění zákonných podmínek. ZPC ani Směrnice neukládají správnímu orgánu povinnost posuzovat dopad zamítavého rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce. V případě zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu není cizinci zakázán vstup a pobyt na území ČR.

II. Obsah žaloby

[14] Žalobce v úvodu podané žaloby stručně shrnul průběh správního řízení. Žalobce se považuje za rodinného příslušníka občana ČR, a to svého strýce pana Y. M. s odkazem na § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. ZPC, neboť s tímto žije ve společné domácnosti a je na jeho výživu zcela odkázán. Podle žalobce bylo v řízení prokázáno, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu posledně citovaného ustanovení, a to účastnickým a svědeckým výsledkem s tím, že žalobce je odkázán na výživu svým strýcem. Co do obstarání základních potřeb je žalobce zcela závislý na svém strýci, neboť nedisponuje žádnými finančními prostředky, ze kterých by mohl hradit svůj pobyt na území ČR, přitom takové prostředky mu nejsou poskytovány ani ze strany jeho nejbližší rodiny, tj. otce, matky ani sestry. Rodiče žalobce žijí na území Syrské republiky, otec je v důchodu (společnost, v níž pracoval dlouhá léta jako překladatel, musela v důsledku válečného konfliktu ukončit svou činnost), matka žalobce je v domácnosti a finanční prostředky k zajištění jejich základních životních potřeb jim poskytuje sestra žalobce, žijící se svým manželem na území Čínské lidové republiky. Rodičům žalobce nezbyvají dostatečné finanční prostředky, kterými by mohly pomoci žalobci. Závislost žalobce na pomoci svého strýce logicky vyplývá i z dalších skutečností známých správním orgánům z obsahu spisového materiálu. Žalobce nemá finanční prostředky k zajištění jazykové školy, proto i z důvodu neznalosti jazyka je odkázán na pomoc svého strýce. Jazyková bariéra žalobci znemožňuje získávat prostředky k obživě vlastní prací. Dokud žalobce neovládne místní jazyk, alespoň k porozumění základní konverzace, bude i nadále odkázán výživou na svého strýce.

[15] Žalobce v řízení prokázal (výpovědí svou a výpovědí strýce), že je na svém strýci výživou zcela závislý. Žalobce nesouhlasil s argumentací prvostupňového správního orgánu,

že závislost na strýci pouze tvrdil a nijak ji nedoložil. Podle žalobce nelze tuto závislost doložit jinak, než výsledky dotčených osob. Žalobce nemá žádný příjem, sdílí domácnost se svým strýcem a náklady na domácnost jsou v plné výši hrazeny jeho strýcem, který hradí žalobci vše, a to i cigarety. Podle žalobce tak byla prokázána jeho závislost na strýci, což potrvá i v budoucnu z důvodu neznalosti jazyka a nemožnosti sehnat práci, pomocí níž by si mohl obstarávat prostředky k zajištění životních potřeb. Žalobce dále tvrdil, že bylo prokázáno, že jeho výživa přímými příbuznými není možná, a to z důvodu probíhajícího válečného konfliktu v zemi původu žalobce. Vzhledem k výše uvedenému žalobce dovodil, že v předmětné věci byl správními orgány nesprávně zjištěn skutkový stav, a to ve vztahu k podřaditelnosti žalobce pod rodinného příslušníka občana EU dle § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. ZPC.

[16] Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalované i prvostupňového správního orgánu a věc vrátil prvostupňovému správnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalované k žalobě

[17] Žalovaná ve svém vyjádření zopakovala důvody zamítavého rozhodnutí tak, jak byly uvedeny v napadeném rozhodnutí. Vznesené žalobní námitky byly obdobné jako námitky, které byly uplatněny v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaná k těmto námitkám podrobně vyjádřila a na svých závěrech trvá.

[18] V posuzované věci je uplatňováno postavení rodinného příslušníka občana EU z titulu sdílení společné domácnosti s panem Y. M., který je strýcem žalobce. Tato kategorie vztahu není rodinným vztahem, zakládající postavení rodinného příslušníka občana EU ve smyslu Směrnice a ZPC. Tento status tak nemůže být přiznán ani v případě vztahu obdobného takovému vztahu rodinnému. V dané věci nebyla splněna podmínka existence vztahu, který by byl obdobný vztahu rodinnému. Takovým není stav žalobce k občanu ČR panu Y. M., který ve vlasti nežil s občanem EU ve společné domácnosti. Nebylo ani prokázáno, že by byl žalobce občanem EU vyživovaný nebo že by byl odkázán na jeho péči. S ohledem na to by bylo další dokazování zbytečné a nebylo tak třeba zabývat se splněním dalších podmínek, např. zda žalobce sdílí společnou domácnost s občanem EU.

[19] Bylo zcela na žalobci, aby hodnověrným způsobem doložil, že splňuje podmínky uvedené v § 15a ZPC. Současně byl žalobce vyzván k předložení dokladů o tom, že je rodinným příslušníkem občana EU. Pokud žalobce namítal, že je rodinným příslušníkem občana ČR ve smyslu § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. ZPC, neboť je strýcem vyživován, pak tato „vyživovanost“ občanem ČR nebyla v řízení prokázána. Stav závislosti a vyživování žalobce musí existovat v zemi, z níž konkrétní „rodinný příslušník“ přijíždí, a to alespoň v době, kdy žádá o připojení se k občanovi EU, na něž je výživou odkázán. V posuzované věci je žalobce dospělý a schopný se o sebe postarat sám.

[20] Žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci soudem

[21] Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zák.č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů dále jen „s.ř.s.“), ve spojení s § 72 odst. 1 ZPC (do 30 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

[22] Dle § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

[23] Ze správního spisu soud zjistil, že obsahuje všechny listiny, na něž žalovaná a potažmo prvostupňový správní orgán v napadeném rozhodnutí odkazovaly. S těmito materiály měl žalobce možnost se v průběhu správního řízení seznámit a vyjádřit se k nim.

[24] Na základě údajů ze správního spisu soud vycházel z následujícího skutkového stavu. Dne 11.12.2013 podal žalobce žádost o povolení k přechodnému pobytu na území ČR podle § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. ZPC, přičemž v žádosti k účelu pobytu uvedl: „*rodinný příslušník občana ČR*“. Jelikož nebyly splněny podmínky uvedené v ust. § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a ZPC, byla žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území ČR zamítnuta. Nebylo prokázáno, že je žalobce rodinným příslušníkem občana EU. Současně nebyla prokázána existence vztahu, který by bylo možno považovat za vztah obdobný rodinnému a ani to, že by byl žalobce občanem EU vyživován anebo odkázán na jeho péči. I když žalobce tvrdil, že sdílí společnou domácnost s občanem EU, panem Y. M., nebylo prokázáno, že žalobce ve své vlasti žil s občanem EU ve společné domácnosti. Skutkový stav byl zjišťován z prohlášení pana Y. M., jeho občanského průkazu, výpisu z matriky ověřeného Ministerstvem zahraničních věcí v Damašku ze dne 8.1.2014, protokolu o výsledku žalobce, protokolu o svědecké výpovědi s panem Y. M., avšak další důkazy žalobce nedoložil.

[25] V posuzovaném případě se žalobce domáhal vydání povolení k přechodnému pobytu. Podle § 87b odst. 1 ZPC je povinen požádat Ministerstvo vnitra o povolení k přechodnému pobytu „rodinný příslušník občana EU, který sám není občanem EU a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem EU“.

[26] Podle § 15a odst. 1 ZPC se rodinným příslušníkem občana EU pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) manžel
- b) rodič, jde-li o občana EU mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,
- c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana EU a
- d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana EU

[27] Podle § 15a odst. 3 ZPC se za rodinného příslušníka občana EU považuje též cizinec, který prokáže, že:

a) je příbuzným občana EU neuvedeným v odst. 1 (§ 15a odst. 1 ZPC), pokud

1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem EU ve společné domácnosti,
2. je občanem EU vyživovaný, nebo
3. se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana EU,

anebo

b) má s občanem EU trvalý vztah, obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

[28] Žalobce odvozoval své postavení rodinného příslušníka občana EU od bratra své matky, tj. svého strýce. Při výkladu pojmu „příbuzný“, použitého v návěti § 15a odst. 3 písm.

a) ZPC, nejsou správní orgány vázány jeho vymezením normami práva soukromého s odkazem na to, že pro veřejné právo, konkrétně cizinecké právo, jsou důležité jiné prvky než pro právo soukromé.

[29] Pojem „příbuzný“ byl do zákona o pobytu cizinců v rozhodném období § 15a odst. 3 písm. a) ZPC zaveden zák. č. 379/2007 Sb., s účinností od 21.12.2007. V této době institut příbuzenství neměl zákonnou definici. Podle důvodové zprávy k zák. č. 379/2007 Sb., je v předmětném ustanovení „promítnut“ čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice, podle něhož členský stát usnadňuje v souladu s vnitrostátními předpisy vstup a pobyt všech ostatních rodinných příslušníků, kteří nejsou zahrnuti v definici rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 bodu 2. této Směrnice, avšak jsou osobami vyživovanými občanem EU nebo členy jeho domácnosti. Z citovaného ustanovení vyplývá, že musí existovat příbuzenský vztah mezi občanem EU a osobou sdílející s ním společnou domácnost. Pojem „příbuzný“ zde tedy odkazuje bez bližší kvalifikace k pojmu „všech ostatních rodinných příslušníků“ užitých v čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice.

[30] Ust. § 15a odst. 3 ZPC představuje transponované ust. Směrnice, proto je třeba jej vykládat v souladu s obsahem Směrnice a sledovat její účel.

[31] Čl. 3 bodu 2. Směrnice (Oprávněné osoby) stanoví:

aniž je dotčeno právo volného pohybu a pobytu dotyčných osob, který tyto osoby již případně mají, usnadňuje hostitelský členský stát v souladu se svými vnitrostátními předpisy vstup a pobyt těchto osob:

- a) všech ostatních rodinných příslušníků bez ohledu na jejich státní příslušnost, kteří nejsou zahrnuti v definici rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 bodu 2., a kteří jsou v zemi, z níž pocházejí (přijíždějí), osobami vyživovanými občanem Unie s primárním právem pobytu nebo jsou členy jeho domácnosti, nebo u kterých vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči tohoto občana Unie o ně;

- b) partnera, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah.

Hostitelský členský stát pečlivě posoudí osobní poměry těchto osob a zdůvodní každé odepření vstupu či pobytu těchto osob.

[32] Výkladem čl. 3 bod 2. písm. a) Směrnice se zabýval velký senát Soudního dvora Evropské unie v rozsudku ze dne 5.9.2012, Rahman a další, C – 83/11 (dále jen „Rahman“). Toto ustanovení po členských státech vyžaduje, aby žádosti podané osobou, která prokáže zvláštní vztah závislosti vůči občanu Unie, jistým způsobem zvýhodnily oproti žádostem pro vstup a pobyt ostatních občanů třetích států. V rozsudku Rahman se Soudní dvůr zabýval především kritériem závislosti rodinných příslušníků. Závěry z rozsudku lze vztáhnout také na výklad pojmu „všech ostatních rodinných příslušníků“, který je do určité míry rovněž podstatný pro posouzení závěrů žalované. Podle citovaného rozsudku spočívá cíl čl. 3 bodu 2. Směrnice v „zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu“ prostřednictvím usnadnění vstupu a pobytu osob, které sice nespadají do definice rodinného příslušníka občana Unie obsažené v čl. 2 bodu 2. Směrnice, ale jsou k občanovi Unie vázány úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností, jako je ekonomická závislost, skutečnost, že jsou členy domácnosti, nebo vážné zdravotní důvody.

[33] Z výše uvedeného plyne, že okruh ostatních rodinných příslušníků je v tomto kontextu třeba vnímat jako rodinu v širším slova smyslu. Z použité formulace, hovořící o vázanosti „úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností“ lze dovodit, že posouzení, zda lze určitý vztah považovat z hlediska čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice za vztah rodinný, může záviset na existenci faktické závislosti předpokládané tímto ustanovením, a nikoliv jen na pokrevních poutech či jiných formalizovaných rodinných vztazích.

[34] Pojem „příbuzný“, užitý v § 15a odst. 3 písm. a) ZPC, nelze vykládat pouze s odkazem na vztahy založené na pokrevním poutu či úzkých rodinných vazeb, neboť by to neodpovídalo účelu § 15a odst. 3 písm. a) ZPC. Vedlo by to k nepřipustnému zúžení okruhu oprávněných osob ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice. Takové osoby by pak byly v rozporu s účelem Směrnice vyloučeny z dopadu transponovaných ustanovení a posouzení osobních poměrů za účelem vstupu a pobytu na území. Ve věci Rahman byly žalobci k občanovi EU ve vztahu švagrovským, aniž by Soudní dvůr vyjádřil jakoukoliv pochybnost o tom, zda tyto osoby mohou patřit do okruhu „ostatních rodinných příslušníků“ ve smyslu Směrnice.

[35] Požadavek Směrnice usnadnit vstup a pobyt „ostatních rodinných příslušníků“ přitom nelze shledat naplněným jen s odkazem na ust. § 15a odst. 3 písm. a) ZPC. Toto ustanovení vyžaduje pro povolení přechodného pobytu na území ještě naplnění další podmínky, a to soužití ve společné domácnosti nebo vyživovanost či nutnost osobní péče ze zdravotních důvodů. Poslední citované ustanovení a v něm uvedené podmínky je třeba vykládat ve shodě s obsahem čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice, přičemž naplnění podmínek musí být posuzováno vždy s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu. Z dikce čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice jednoznačně plyne, že u ostatních rodinných příslušníků, kteří nejsou zahrnuti v definici rodinného příslušníka (ve smyslu čl. 2 bodu 2. Směrnice), jde o osoby vyživované občanem Unie v zemi, z níž pocházejí, nebo o členy jeho domácnosti nebo o osoby naléhavě vyžadující z vážných zdravotních důvodů osobní péči tohoto občana Unie o ně. Z této dikce Směrnice tak vyplývá, že stav závislosti žadatele (žalobce) musí existovat v zemi původu, resp. v zemi, z níž přijíždí, a to alespoň v době, kdy žádá o připojení se k občanovi Unie, na nějž je odkázán výživou. Taktéž podmínka soužití ve společné

domácnosti se vztahuje k zemi původu, resp. k zemi, z níž žalobce přijíždí. Díkce ust. § 15a ZPC je pak důsledkem implementace komunitárního práva a ČR, jako členský stát EU, resp. jeho správní orgán, je povinen v případě, kdy je v řízení použit právní předpis vydaný k provedení závazného předpisu Evropského práva (ZPC), jej vyložit v kontextu se Směrnicí. Vedle toho na žalobci spočívalo důkazní břemeno, aby hodnověrným způsobem doložil, že splňuje podmínky uvedené v § 15a ZPC.

[36] V posuzované věci nebylo žalobcem tvrzeno ani doloženo, že by žil se svým strýcem panem Y. M. ve společné domácnosti v zemi původu žalobce nebo v jiné zemi před příjezdem do ČR. Žalobce pouze do protokolu uvedl, že strýc jeho rodinu pravidelně jednou do roka v Sýrii navštěvoval, naposledy asi v roce 2011, ještě před vypuknutím občanské války. To potvrdil i jeho strýc pan Y. M. Podmínka uvedená v § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. ZPC, tedy soužití se strýcem (občanem EU) ve společné domácnosti v zemi původu, resp. ve státě s předchozím trvalým či dlouhodobým pobytem, tak nebyla žalobcem splněna (společná domácnost nebyla tvrzena ani doložena).

[37] Rovněž nebyla splněna ani podmínka uvedená v § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. ZPC, a to podmínka vyživovanosti strýcem (občanem ČR, resp. EU) v zemi, z níž žalobce pochází. Citované ustanovení ZPC je třeba vyložit ve shodě s dikcí čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice, která podmínku vyživovanosti občanem Unie jednoznačně spojuje se zemí, z níž rodinný příslušník pochází. Žalobce sice do protokolu uvedl, že je nyní na území ČR zcela závislý na pomoci strýce pana Y. M. (kupuje mu i cigarety), avšak toto není z hlediska díkce § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. a čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice relevantní. Stav závislosti žalobce musí existovat již v zemi, z níž žalobce jako rodinný příslušník přijíždí, a to alespoň v době, kdy žádá o připojení se k občanovi Unie, na něhož je odkázán výživou. Existence skutečné závislosti v zemi původu je vyloučena i tvrzením žalobce, které uvedl do protokolu dne 12.2.2014, že by rád zůstal v ČR a našel si zde práci, zatím bezplatně pomáhá v práci svého strýce. Uváděl také, že v Sýrii pracoval jako prodejce značkových oděvů. Z výše uvedeného je zřejmé, že je žalobce dospělý a je schopen se sám o sebe postarat. Nebylo tedy prokázáno, že by žalobce byl vyživován občanem EU nebo že by byl odkázán z vážných zdravotních důvodů na jeho péči (takové důvody žalobce ani netvrdil).

[38] V této souvislosti žalovaná správně v napadeném rozhodnutí uvedla, že při posuzování závislosti ostatního rodinného příslušníka na občanu EU je třeba individuálně posoudit, zda tato osoba s ohledem na své finanční a sociální podmínky potřebuje materiální podporu od občana EU tak, aby mohla v zemi původu nebo v zemi, ze které přichází, uspokojit své základní potřeby. Stav závislosti však musí existovat v zemi, z níž ostatní rodinný příslušník občana EU přijíždí, a to alespoň v době, kdy žádá o připojení se k občanovi EU. Žalovaná současně poukázala na to, že Směrnice nestanoví minimální dobu trvání závislosti ani hodnotu poskytované materiální podpory. Může jít např. o skutečnost, že občan EU vyplácí pravidelně během značně dlouhého období rodinnému příslušníkovi (potomkovi v přímé linii staršímu 21 let) peněžní částku, která je pro osobu nezbytná k uspokojení základních potřeb ve státě původu.

[39] Vzhledem k tomu, že žalobce neprokázal splnění podmínky soužití v zemi původu s občanem EU ve společné domácnosti nebo že byl v zemi původu vyživován občanem EU,

nedošlo k naplnění ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 2. ZPC (tento bod žalobce v žádosti vyznačil, avšak v průběhu správního řízení se vyjadřoval nejen k vyživovanosti občanem EU, ale také k vedení společné domácnosti s ním, protože soud se pro úplnost věnoval i § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. ZPC, stejně jako správní orgány) a jeho žádost o povolení k přechodnému pobytu byla zamítnuta (§ 87b odst. 1 ve spojení s § 15a ZPC). Další dokazování v tom smyslu, zda žalobce nyní sdílí společnou domácnost s občanem EU by bylo proto již bezpředmětné. Lze tak uzavřít, že v dané věci nebylo u žalobce prokázáno postavení rodinného příslušníka občana EU (jeho strýce pana Y. M.) z titulu sdílení společné domácnosti nebo vyživovanosti.

[40] Správní orgány zjistily stav věci v souladu s § 3 správního řádu, ze skutečností učinily správný závěr, když žádost žalobce byla zamítnuta pro nesplnění zákonných podmínek uvedených v § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a ZPC.

[41] Krajský soud pro úplnost dodává, že se obdobným případem zabýval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27.4.2017, č.j. 4 Azs 230/2016-54.

V. Závěr a náklady řízení

[42] Krajský soud v Brně shledal žalobní námitky nedůvodnými. Žalovaná přezkoumatelně a správně posoudila žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu podanou ve smyslu § 87a a násl. ZPC. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

[43] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., kdy žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Úspěšné žalované nevznikly náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti. Proto krajský soud žalované náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je výroku III. uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. července 2017

Za správnost vyhotovení:
Běla Kotoučková

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu